

Mötesanteckningar RPO Hälsofrämjande

Datum: 2025-06-09
Plats: Digitalt
Närvarande: Annette Frisk (ordförande), Sofie Westerberg (processtöd), Maria Elgstrand, Malin Beddesand, Marie Tigerryd, Marita Andersson, Lena Hedin
Förhinder: Sofia Dahlin
Gäster: deltagare i samtliga RAG, Fanny Elgstrand (auskulterar)

1. Välkomna

Lägger föregående minnesanteckningar till handlingarna.

2. Information från ordföranden

Ingen representation från RPO hälsofrämjande vid senaste Kunskapsrådet, minnesanteckningar [går att läsa här](#).

3. Utbildning rådgivande samtal tobak

Några sena avhopp till vårens diplomeringsutbildning väckte frågan om att erbjuda en digital (lärarledd) utbildning på nivån rådgivande samtal. Samtidigt finns det behov av att uppdatera diplomeringsutbildningen.

Utifrån begränsade resurser och att det inte signalerats något behov från verksamheterna beslutar vi att prioritera diplomeringsutbildningen och i nuläget inte ta fram en utbildning för rådgivande samtal.

4. Rök- och alkoholfri operation

Vid verksamhetsdialoger i Kalmar har frågan om de tvingande frågorna kring alkohol i remissmallar för operation diskuterats. Verksamheterna upplever inte att alkoholfrågorna är relevanta vid alla tillfällen, många kan utan problem göra uppehåll vid en operation, lyfter även att de inte vet om remissen kommer leda till operation. Använder därför andra mallar. De tycker att det är en annan sak med tobak då det kräver ett större arbete för att sluta.

Kalmar har utifrån detta valt att ta bort den tvingande funktionen men har kvar samma frågor som Östergötland och Jönköping.

5. Forskningsfrågor

Vid föregående möte hade vi gäster från forskarvärlden, vi pratar om vad som blir nästa steg utifrån den diskussionen. Vi konstaterar att vi har öppnat upp dörren, kan nu vara lättare att vid behov ta kontakt från båda hållen.

Vi har pågående forskning inom vårt område, inom Hälsan spelar roll gör vi det dessutom gemensamt. Landar i att vi inte behöver göra mer här just nu, dyker det upp något plockar vi upp kontakten igen.

6. Enhetlig dokumentation

Vi kommer inte att göra något gemensamt arbete kring enhetlig dokumentation av levnadsvanor. Alla tre regioner kommer att luta sig mot det nationella underlaget och anpassa utifrån sin kontext, men kommer ändå bli liknande slutprodukter.

7. NPO levnadsvanor

Reflektioner utifrån NPO:s webinarium med fokus på riktade hälsosamtal:

- Bra föreläsningar, mycket fokus på hårda ja/nej i panelsamtalet och inte så mycket på utmaningar och möjligheter i gråzonen.
- Bra att NPO bjöd in och försökte skapa dialog och därmed komma bort från den hätska debatt som förts på olika tidningars debattsidor.
- Inte varit så mycket medialt om detta den senaste tiden. Hör dock en del i vissa verksamheter där argumenten från debatten lever kvar, kommer nog få bemöta detta ett tag.

Ersättare för Sofia i NPO:

- Vi föreslår Matilda Holmström, Region Kalmar län, psykolog, ledningsansvarig för digital mottagning psykisk hälsa, som ny ledamot i NPO (och RPO).
- Östergötland har en ny ST i socialmedicin, Hanna Fernemark. Hon kommer in som kompletterande ledamot för Östergötland i RPO.
- Annette, Sofia och Sofie tar ett introduktionsmöte med Matilda och Hanna efter sommaren.

8. Gemensamt möte RAG

Alkohol

- Nya remissmallar införda i samtliga regioner, överensstämmande riktlinjer för rök- och alkoholfri operation.
- Remissmallarna används inte i den utsträckning som vi tror, se punkt 4.
- Östergötland och Kalmar ska titta på om de ska införa QR-kod med information på kallelser till operation, något som Jönköping redan har.

Fysisk aktivitet

- Har inget konkret uppdrag just nu. Det här året är det fokus på att utbyta erfarenheter kring arbetet som görs kopplat till statsbidragen för FaR. Statsmedlen har gjort att frågan om FaR lyfts mer och i fler verksamheter.
- Kommer under nästa år att revidera FaR-utbildningen.

- Medskick från RPO:
 - Ta gärna fram statistik från respektive region över hur många som gått utbildningen.
 - Hur säkerställer vi att pågående arbete fortlöper när statsbidragen inte längre finns, alternativt görs om till mer generellt för fysisk aktivitet?

Hälsan spelar roll

- Har varit ett treårigt projekt, diskuterar nu hur förvaltningen ska se ut från och med 2026.
- Omkring 46 kommuner har deltagit på utbildningarna.
- Planerar för någon form av uppföljning i sydöstra, hur många personer som är utbildade, verksamheter igång osv.
- Malin Byström Nyberg och Linda Karlsson har varit ute en hel del och marknadsfört Hälsan spelar roll på olika ställen, har varit stort intresse.
- De som går utbildningen och sedan ska köra igång Hälsan spelar roll vet inte alltid vad det konkret innebär, vad som behövs praktiskt osv. Nytt är därför att Malin har förberedande möten med chefer så att de som utbildas ska få förutsättningar att sedan också hålla i Hälsan spelar roll på ett bra sätt.

Riktade hälsosamtal

- Då Kalmar inte arbetar med riktade hälsosamtal just nu fortsätter Östergötland och Jönköping sin samverkan i annat format än RAG. Kommer se över hur vi ska göra med innehåll på webben.

SRHR

- Har tagit fram en gemensam handlingsplan som är grundad i den nationella. Politiskt beslutad i Kalmar, kommer tas upp för beslut på tjänstepersonsnivå i Östergötland och Jönköping.
- Planer under året:
 - En gemensam utbildningsinsats i form av APT-material om klimakteriet, riktat till primärvården. Socialstyrelsen arbetar med metodmaterial, inväntar det.
 - En inventering av vårdkedjan för SRHR, synkas med nationellt arbete från Inera/1177.

Suicidprevention

- Fokus på erfarenhetsutbyte och att synkronisera prioriteringar och insatser i regionerna.
- Kommer inte ta fram någon gemensam handlingsplan men bolla idéer och tankar, göra gemensamma aktiviteter.

Tobak (se även bifogat bildspel)

- Diplomeringsutbildning:
 - o Pågående under 2025.
 - o Del två behöver uppdateras utifrån nya produkter osv.
 - o Skickar ut chefsinformation, kommer där förtydliga vad som gäller vid sena avhopp från utbildningen.
- Tobakshjälpen:
 - o Haft metodstödsnätverksträff i sydöstra under våren.
 - o Planerar för nationell nätverksträff till hösten, dock ej beslutat.
 - o RAG:ens arbete med Tobakshjälpen på paus just nu då Inera gör en inventering av alla stöd- och behandlingsprogram. Får efter inventeringen veta om programmet får vara kvar.

Efterföljande reflektioner i RPO

Bra om alla RAG:ar vid nästa tillfälle har en ppt-bild.

Frågan om RAG fallprevention lyfts, hur har det gått med den? Annette återkopplade till RPO äldres hälsa och palliativ vård att vi gärna samverkar och är med i gruppen vid behov men att de behöver "äga" gruppen. Har inte hört något efter det.

9. Övriga frågor

Nästa RPO-möte ses vi i Nässjö. Någon fråga som vi vill passa på att djupdyka i?

- Uppföljning av handlingsplan 2025
- Handlingsplan 2026
- Återhämningscenter (finns i Nässjö) kan bjudas in och berätta om sin verksamhet.
- LSS-boende/daglig verksamhet i Nässjö kan bjudas in och berätta om hur det varit att genomföra Hälsan spelar roll, hur samverkan har fungerat osv.

Vid tangenterna

Sofie Westerberg